

ἀπιδοκολόκυθο τό, Ἴων. (Κρήν.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ κολοκύθι.

Εἶδος ἀπίου κληθέντος οὕτω διὰ τὸ σχῆμα.

ἀπιδοκόμματο τό, ἀμάρτ. Πληθ. ἀπιδοκόμματοι Πόντ. (Κερασ.) ἀπ'δουκόμματα Θράκ. (Αἶν.) Λέσβ. π'δουκόμματα Λέσβ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ κομμάτι.

Πληθ. τεμάχια ἀπεξηραμμένων ἀπιδίων. Συνών. ἀπιδόκοπο 1.

ἀπιδόκοπο τό, ἀμάρτ. Πληθ. ἀπιδόκοπα Νάξ. βιδόκοπα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ κοπή.

1) Πληθ. τεμάχια ἀπεξηραμμένων ἀπιδίων Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ. ἀ.) 2) Βρασμένα δημητριακά, οἷον φασόλια, σίτος κττ., τρωγόμενα ὡς νηστήσιμα Ἀπύρανθ.

ἀπιδόκρασο τό, Λεξ. Ψύλλ. Βλαστ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ κρασί. Παρά Σομ. ἀπιδόκρασον.

Ὁ οἶνος ὁ λαμβανόμενος διὰ ζυμώσεως τοῦ ὁποῦ τῶν ἀπιδίων, ἀπιδίτης οἶνος. Συνών. ἀχλαδόκρασο.

ἀπιδόμηλον τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ μῆλον, δι' ὃ ἰδ. μῆλο.

1) Εἶδος μήλου, μῆλον μηλέας ἐγκεντρισμένης εἰς ἀπιδέαν. 2) Τὸ δένδρον τὸ παράγον τὸν εἰρημένον καρπὸν: Ἔχει ὅς οὗ χωρίον ἔναν ἀπιδόμηλον καὶ δύο κερασόμηλα.

ἀπιδόνερον τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ νερόν, δι' ὃ ἰδ. νερό.

Ζωμός ἀπιδίων.

ἀπιδόξιδον τό, Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ ξίδι.

Ὁξος ἐξ ἀπιδίων.

ἀπιδόξυλον τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ ξύλον, δι' ὃ ἰδ. ξύλο.

Ξύλον ἀπιδέας.

ἀπιδοπέπονο τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ πεπόνι.

1) Ἀπίδι ὁμοιον τὸ σχῆμα πρὸς πεπόνι: Ἔχω μὲν ἀπιδεὰ καὶ κάνει ἀπιδοπέπονα. Συνών. κολοκύθα ἀπιδό.

2) Πεπόνι ἔχον ὁσμὴν ἀπιδίου.

ἀπιδοπίπιλον τό, Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ πιπίλιν.

Πυρὴν ἀπιδίου ἔνθ' ἄν.: Ἐκούρτεσεν τ' ἀπιδοπίπιλα (κατέπιε τὰ κουκκούτσια ἀπιδίου) Τραπ.

ἀπιδοπούλλα ἡ, Κρήτ.

Ἵποκορ. τοῦ οὖσ. ἀπιδεὰ διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πούλλα.

Μικρὰ ἀπιδέα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπιδίτσα 1.

* **ἀπιδόπουλλον** τό, ἀπιδόπον Πόντ. (Κρώμν. Σάντ. Χαλδ.)

Ἵποκορ. τοῦ οὖσ. ἀπίδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -πουλλον, δι' ὃ ἰδ. -πουλλος.

Μικρὸν ἀπίδιον. Συνών. ἀπιδάκι, ἀπιδέλλι, ἀχλαδάκι.

ἀπιδος ὁ, ἀμάρτ. ἄπ'δους Ἰμβρ.

Μεγεθ. τοῦ οὖσ. ἀπίδι διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ος.

Μέγα ἄπιον. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπίδα.

ἀπιδόσκαλα ἡ, Βιθυν. (Κατιρ. κ. ἀ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ σκάλα.

Κλῖμαξ εἰς τὴν ὁποίαν ἀναβαίνοντες συνάξουν τὰ ἀπιδία ἔνθ' ἄν.: Ἀμα νύχτωσε, πάει παίρνει μὲν ἀπιδόσκαλα, ἕνα κασμὰ κ' ἕνα φκγὰρι καὶ κάθεται καὶ ξεχώνει τὸν πεθαμένο (ἐκ παραμυθ.) Βιθυν.

ἀπιδότξιρον τό, Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ τξίριν.

Ἀπίδιον ξηραίνομενον εἰς τὸν ἥλιον ἢ εἰς φούρνον.

ἀπιδότσωφλο τό, ἀμάρτ. ἀπιδότσεπλον Πόντ. (Τραπ.) ἀπιδοτσεπλ' Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ τσώφλι.

Ὁ φλοιὸς ἀπιδίου.

ἀπιδούλλα ἡ, πολλαχ.

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀπιδεὰ καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ούλλα.

Μικρὰ ἀπιδέα. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπιδίτσα 1. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπιδούλλα ἐνιαχ. Ἀδ'δούλλα Ἡπ. (Διχομ.) Ἀπιδούλλες Πελοπν. (Μοναστηρ. Στρέζ.)

* **ἀπιδοφάγος** ὁ, ἀπιδοφάας Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ οὖσ. ἀπίδι καὶ τοῦ -φάγος, ὃ ἐκ τοῦ ἔφαγα ἀορ. τοῦ τρώγω.

Ὁ ἀγαπῶν τὰ ἀπιδία.

ἀπιδόφυλλον τό, Πόντ. (Ὁφ. Τραπ.) ἀπιδόφυλλο Πόντ. (Ὁφ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ φύλλον, δι' ὃ ἰδ. φύλλο.

Φύλλον ἀπιδέας.

ἀπιδόφυτον τό, Πόντ. (Σάντ. Τραπ.)

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ φυτόν, δι' ὃ ἰδ. φυτό.

Φυτόν ἀπιδέας. Πβ. ἀπιδόδεντρον.

* **ἀπιδόψιχα** ἡ. ἀπ'δὲψ'χα Ἰμβρ.

Ἐκ τῶν οὖσ. ἀπίδι καὶ ψίχα.

Ἀπίδιον ἐσχισμένον καὶ ἡλιασμένον.

ἀπίθανος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπίθανος.

Ὁ δυσκόλως δυνάμενος νὰ πιστευθῇ, ὁ μὴ πιθανός, ἀπίστευτος: Ἀπίθανο πρᾶμα. Ἀπίθανο εἶναι νὰ ἔρθῃ σήμερα. Συνών. ἄπειθος 2, ἀπίστευτος 1 α.

ἄπικα ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ. ἄπ'κα Ἡπ. (Ζαγόρ. Χουλιαρ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἄπικος.

Κακῶς, ἀτόπως, ἀναρμόστως ἔνθ' ἄν.: Δὲν ἐχόρειρε ἄπικα Λεξ. Δημητρ. Ἀπ'κα τό 'καμι Ζαγόρ. Δὲν εἶναι ἄπ'κα Χουλιαρ. Συνών. ἄσκημα, κακά.

ἀπίκκο ἐπίρρ. πολλαχ. ἀπίκκου πολλαχ. ἀπίκ-κου Μεγίστ. Νίσυρ. Ρόδ. (Κύστελλ.) Σύμ. ἀπίκκ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀδίκκου Θήρ.

Ἐκ τῆς Ἰταλ. φρ. *a picco*. Οἱ εἰς -ου τύπ. κατ' ἀναλογ. πρὸς τὰ εἰς -ου ἐπίρρ. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,309.

1) Κυριολ. κατὰ κάθετον, καθέτως, κατακορύφως, ἐπὶ τῆς ἀγκύρας μήπω ἀνασπασθείσης καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἄλυσις φέρεται κατακορύφως πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης πολλαχ.: Εἶναι -ἦρθε -πῆγε ἡ ἄγκυρα ἀπίκκου. Εἴμαστε ἀπίκκου νὰ σαλπάρωμε πολλαχ. Φέρε τὸ καΐκιν ἀπίκ-κου (ἀκριβῶς ἄνωθι τῆς ἀγκύρας, ὥστε τὸ εἰς ταύτην προσδεδεμένον σχοινίον νὰ εἶναι κάθετον) Σύμ. Βίρα νὰ πάμε ἀπίκ-κου! (στρέφε τὸν ἐργάτην πρὸς ἀνάσπασιν τῆς ἀγκύρας μέχρις οὗ φθάσῃ τὸ πλοῖον ἄνωθι τῆς ἀγκύρας, ὅτε ἡ ἄλυσις αὐτῆς ἔρχεται κάθετος) Ἄνδρ.

|| Φρ. Ἀπίκ-κον πάει τὸ κατοῦρημάν του (ῥέει πρὸς τὰ κάτω ἄνευ ὀρμῆς, ἄρα ὁ οὐρῶν εἶναι ἀδύνατος, ἐπὶ γέροντος ἢ ἀσθενοῦς) Μεγίστ. 2) Μεταφ. ἐτοιμῶς πολλαχ. : Εἶμαι ἀπίκκον (ἐτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν, πρὸς ἐκκίνησιν διὰ πλοίου ἢ καὶ ἄλλως) πολλαχ. Ἀπίκ-κον-ν-ἔν (εἶναι καθ' ὅλα ἐτοιμος) Μεγίστ. Στέκει ἀπίκκον (εἶναι ἐτοιμος) Πελοπν. (Μάν.) Ἀπίκκον πρέπει νὰ βρέθῃς μόλις σὸφωνάξανε κ' ἤτρε-
ξες νὰ μὴ χάσης (πρέπει νὰ = θά) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὁ βασι-
λέας ἐκάειτον ἀπίκ-κον μὲ τὸ σπαθί, κόβγει τὴν κεφαλὴν του
(ἐκ παραμυθ.) Σύμ. Ἐβάσταν τὸ σπαθάκιν του σηκωμένον,
ἂν τύχη πάλε τίποτε, νὰ ἴναι ἀπίκ-κον (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ.
β) Προθύμως Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) :
Ὅ, τι σοῦ λέω πρέπει νὰ βρίσκεσ' ἀπίκκον νὰ τὸ κἀνης
Ἀπύρανθ. Αὐτεῖν' ἢ γ'ναῖκα στέκει ἀπίκκ' ὅς τὸν ἄντρα τ'ς
Αἰτωλ. Ἀπίκκ' στέκουμι ὅς τ'ς γουνεοὺς μ' ἰγὼ (εἶμαι πρό-
θυμος εἰς τὰς θελήσεις των) αὐτόθ. γ) Ἀκριβῶς Κεφαλλ.
(Λειξούρ.) Ρόδ. (Κάστελλ.) κ. ἄ. : Ἡ ὥρα εἶναι δώδεκα
ἀπίκκον Λειξούρ. Αὐτὸς ὁ νέος εἶναι ἀπίκ-κον γι' αὐτὴν τὴν
δουλειάν Κάστελλ. δ) Αὐτοστιγμεί, ἀμέσως Νάξ. (Ἀπύ-
ρανθ.) : Ἐφώναξέ του κ' εὐρέθην ἀπίκκον. Συνών. φρ.
ὅς τὴ στιγμή.

*ἀπίκκος ἐπίθ. ἀπ-πίκ-κος Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιρρ. ἀπίκκο, παρ' ὃ καὶ ἀπίκ-κον.

Ὁ πρόθυμος εἰς τὸ νὰ κάμῃ τι ταχέως, δραστήριος

ἄπικος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ. ἄπ'κους Ἡπ. (Ζαγόρ.
Τσαμαντ. Χουλιάρ. κ. ἄ.) ἀπικός Κέρκ.

Ἀγνώστου ἐτύμου.

1) Ὁ μὴ προσήκων, ἀνάρμοστος, ἔνθ' ἄν. : Ἀπ'κους
ἄντρας - γαμπρὸς - δάσκαλος - ἄκονκ' ὅς Ἡπ. Ἀπ'κ' ρύφ'
αὐτόθ. 2) Ὁ ἄνευ πολλῆς ἀξίας, εὐκαταφρόνητος ἔνθ' ἄν. :
Ἀπ'κ' δ'λεῖα Ἡπ. Ἀπ'κον σπῖτ' - φαεῖ - φόριμα αὐτόθ. Ἀπ-
κειὰ προῖκα πῆρα Κέρκ. Ἀπικό τὸ λές αὐτὸ τὸ χτήμα; αὐτόθ.

ἀπίκραντα ἐπίρρ. Λεξ. Βάιγ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπίκραντος. Παρὰ Βλάχ. τύπ. ἀπρί-
καντα.

Ἄνευ πικρίας, εὐτυχῶς ἔνθ' ἄν. : Πέρασε ἀπίκραντα τὴ
ζωὴ του Λεξ. Δημητρ. Συνών. εὐτυχισμένα.

ἀπίκραντος ἐπίθ. σύνηθ. ἀπίκραντους βόρ. ἰδιώμ.
ἀπίκραδος Κρήτ. ἀπίκρατος Ἀθῆν. (παλαιότ.) Ζάκ. Κρήτ.
Πελοπν. (Ἀρκαδ. Λακων. Τριφυλ.) — ΚΠαλαμ. Βωμ. 37
ΑΚαρχαβίτσ. Ἀρχαιολόγ. 220 — Λεξ. Πρω. Δημητρ. ἀκί-
κρατε Τσακων. ἀπρίκαντος Λεξ. Βάιγ. Λεγρ. Μπριγκ.
ἀπρίκαδος Κρήτ. ἀπρίκατος Κρήτ.

Τὸ μεταγν. ἐπίθ. ἀπίκραντος. Ὁ τύπ. ἀπρίκαντος
καὶ παρὰ Βλάχ. Διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ν ἐν τῷ τύπ. ἀπί-
κρατος πβ. καὶ ἀγλύκαντος - ἀγλύκατος.

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πικρανθῇ, νὰ λυπηθῇ, ἢ ὁ μὴ
πικραινόμενος Πελοπν. (Τριφυλ. κ. ἄ.) : Εἶναι ἀπίκραντος
ἄνθρωπος, δὲν τὸν μέλει γιὰ τίποτε Πελοπν. Συνών. ἄπι-
κρος. β) Ἐνεργ. ὁ μὴ δυνάμενος νὰ πικράνῃ ΚΠαλαμ.
ἔνθ' ἄν. : Ποίημ.

Ἀλείψες μὲ τοῦ τραγονδίου τὸ μέλι τὸ ποτήρι,
γιὰ νὰ πίνεται ἀπίκρατο τὸ γατρικὸ τῆς γνώσεως.

2) Ὁ μὴ ὑποστάς πικρίας, ὁ μὴ δοκιμασθεὶς ὑπὸ
πικριῶν, ἰδίᾳ θανάτου σύνηθ. : Ἀπίκραντος ἄνθρωπος. Ἀπί-
κραντη γυναῖκα σύνηθ. Ἀπίκραντη καρδιά Λευκ. Ἀπίκρατος
ἀπέθανε Λακων. Ἐπέρασε ὅλη τῆς τῆς ζωῆς ἀπίκραντη Παξ.
Πρῶτα ἦταν κι αὐτὸς ἀπίκραντος, μὰ ἀφόντιας ἔχασε τὴ γυ-
ναῖκα του πικράθηκε αὐτόθ. Ἀπίκρατη νὰ ὄσαι! (εὐχὴ)
Ἀρκαδ. Χαρούμενος κι ἀπίκρατος καὶ καλοσαλισμένος ἢ Χαι-
ράμενη κι ἀπίκρατη! ἢ Χαρούμενοι κι ἀπρίκαδοι καὶ καλο-

καρδισμένοι! (εὐχαί) Κρήτ. Οἱ τίμιες μου χαρὲς καὶ τ' ἀπί-
κρατα χρόνια μου ΑΚαρχαβίτσ. ἔνθ' ἄν. || Ἄσμ.

Νὰ ξεφυτρώσῃ ἀπίκραντος, νὰ τρώῃ οἱ πεθαμένοι
(μοιρολ.) Λευκ.

Σὲ τούτην τὴ γειτονιά δὲν πρέπει νὰ ἴν' φεγγάρι,
μόν' πρέπει νὰ ἴν' συννιφὰ κ' ἕνα βαρὺ σκοινιάδι
γιὰ νὰ γεννεῖτ' ἀπίκραντους νὰ τρώῃ οἱ πικραμένοι
(ἐκ μοιρολ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν.) Συνών. ἀλύπητος 1,
ἄλυπος, ξένοισιςτος. 3) Ἐκεῖνος ὃν διῆλθέ τις ἄνευ
πικριῶν Πελοπν. (Ἀρκαδ. Τριφυλ.) κ. ἄ. — Λεξ. Δημητρ. :
Ἐπέρασα ζωὴ ἀπίκρατη Τριφυλ. Ἀπίκρατα χρόνια (οὕτω
λέγονται τὰ ἔτη τῆς παιδικῆς ἡλικίας) Ἀρκαδ.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Ἀπρίκαιη καὶ ὡς κύριον ὄν. ἐν
παραμυθ. Ἀθῆν. (παλαιότ.)

ἄπικρος ἐπίθ. Κύπρ. — Λεξ. Αἰν. Βλαστ. ἄπικρους
Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἄπικρος.

Ὁ μὴ ἔχων πικρίας, λύπην ἔνθ' ἄν. : Ἀπικρους ἄνθρου-
πους αὐτὸς Αἰτωλ. Ἡθίλα νὰ εἶμι ἄπικρους σὰν αὐτόν αὐτόθ.
Συνών. ἀπίκραντος 1.

ἀπίλωτος ἐπίθ. Κρήτ. (Μεραμβ.) Χίος ἀπίλωτος
Κρήτ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπίλωτος. Πβ. Βουστρών. (ἐκδ.
ΚΣάθα Μεσν. Βιβλ. 2,457). Ὁ τύπ. ἀπίλωχτος παρὰ τὸ
*πιλωχτός < πιλώθω.

1) Ὁ μὴ πεπιεσμένος, ἀσυμπιεστος Κρήτ. (Μεραμβ.
κ. ἄ.) : Ἐτοῖα ποῦ βάνεις ἀπίλωχτα τὰ μαλλιά ὅς τὸ τσουβάλι
δὲ θὰ βάλῃ μουδὲ δυὸ ὀκάδες Κρήτ. || Παροιμ. φρ. Ἀπίλωτα
τά βαλε (ἐκινδύνενεσε μεγάλως) Μεραμβ. Ἡ σημ. καὶ μεσν.
Πβ. Βουστρών. ἔνθ' ἄν. «τζαμιλοτ-τία ἀπίλωτα». 2) Ὁ
μὴ συνηθισμένος εἰς ἐργασίαν τινὰ Χίος : Ἀπίλωτος ὁ κατ-
μένος καὶ δὲ μπορεῖ νὰ κάμῃ πολλὴ δουλειά. Ἀπίλωτο ζῶ.
Συνών. ἀμάθευτος 2, ἀμάθητος 2β, ἄμαθος 2, ἀσ-
νήθιστος.

ἀπιπέρωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) ἀπιπέρουτους Μακεδ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πιπερωτός < πιπε-
ρώνω.

Ὁ μὴ ἐπιπασθεὶς διὰ πεπέρεως ἔνθ' ἄν. : Τὸ φαεῖν
ἐφῆκες ἀπιπέρωτον Τραπ.

*ἄπης ὁ, ἄπ-πης Κύπρ. ἄπ-πη ἢ, Κύπρ. Πληθ. ἄπ-πι-
δες καὶ ἄπ-πιες Κύπρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐς. ἄπιος, ὁ ἀρσενικῶς παρ' Εὐσταθ.
Opusc. 136,1. Πβ. καὶ ΣΜενάρδ. ἐν Ἀθηνᾶ 41 (1929) 48.
Ἡ γραφὴ ἄππιος ἐν κώδ. Γεωπον. Ρ 10,25,1 (ἐκδ. Beckh)
«ἄλλοι δὲ εἰς ἀγγεῖον καινὸν κεραμεοῦν ἐπιβάλλουσι τὰς
ἀππίους».

Τὸ δένδρον ἀπιδέα ἔνθ' ἄν. : Ὁ ἄπ-πης μου ἔν' ἀμ-μα-
τερός (ἐμβολιασμένος) Ἐχομεν ἔσ-σω μας μίαν ἄπ-πην μεάλην
Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπία. Ἡ λ. ὑπὸ τοὺς τύπ. Ἀπ-πη καὶ
Ἀππιες καὶ ὡς τοπων. Κύπρ.

*ἀπισσολόγητος ἐπίθ. ἀπ'σολόιστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πισσολογητός
< πισσολογῶ. Ὁ τύπ. ἀπ'σολόιστος κατὰ τὰ ἐκ τῶν
εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Ἐκεῖνος τὸν ὅποιον δὲν κατηράσθησαν διὰ τῆς φρ.
πίσσα ὅς τὰ κόκκαλά του : Τώρα δὲ εἶσαι σὺ ἱκανὴ νὰ
πῆς πῶς τὸν ἔχεις ἀπ'σολόιστο!

ἀπίσσωτος ἐπίθ. Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) Πόντ.
(Κερασ. Κρώμν. Οἶν. Σάντ. Τραπ.) — Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ.
Πρω. Δημητρ. ἀπίσσουτους Μακεδ.

